

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Wijzigingswet financiële markten 2022-II: indiening TK en openbaarmaking nota's

Directie Financiële
Markten

persoonsgegevens

Aanleiding

De ministerraad heeft op 25 mei jl. ingestemd met het nader rapport inzake de Wijzigingswet financiële markten 2022-II (W22-II) en indiening van het aangepaste wetsvoorstel met memorie van toelichting bij de Tweede Kamer.

Beslispunten

- Wij adviseren u over te gaan tot indiening van W22-II bij de Tweede Kamer. Indien u hiermee akkoord bent, verzoeken wij u het nader rapport aan de Koning ([bijlage 1](#)) en de memorie van toelichting ([bijlage 3](#)) te ondertekenen.
- Wij adviseren u voorts akkoord te gaan met de openbaarmaking van bijgevoegde eerdere beslisnota's ([bijlage 4](#)) en onderhavige nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's, en vernemen graag of u daarmee kunt instemmen. De omljende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Datum
27 mei 2022

Notanummer
2022-0000151747

Bijlagen
1. Nader rapport
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Openbaar te maken nota's

Toelichting

Bij de actieve openbaarmaking gaat het om de volgende beslisnota's, waarbij de omljende, onzichtbaar te maken delen enkel persoonsgegevens betreffen:

- de nota van 17 december 2019 over de openbare consultatie van het voorstel;
- de nota van 2 juni 2020 over aanbieding van het voorstel aan de ministerraad met het oog op advisering door de Raad van State;
- de nota van 10 juni 2020 t.b.v. de adviesaanvraag bij de Raad van State;
- de nota van 18 augustus 2020 over niet initiëren van nieuwe wetgeving om te bepalen dat rechtszittingen inzake het oordeel van de toezichthouder over de geschiktheid en betrouwbaarheid van beleidsbepalers in beginsel met gesloten deuren plaatsvinden;
- de nota van 2 juli 2021 over het vervolg van de wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité na het advies van de Raad van State;
- de nota van 13 mei 2022 over de aanbieding van het nader rapport en het aangepaste wetsvoorstel met de memorie van toelichting aan de ministerraad met het oog op indiening bij de Tweede Kamer;
- voorliggende nota.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc. nr.	Datum	Naam document	Toelichting
1	17-12-2019	Nota - min - Wijzigingswet financiële markten 2021: openbare consultatie	In de voorbereidingsfase stond dit wetsvoorstel bekend als de Wijzigingswet financiële markten 2021. Vanwege opgelopen vertraging in de voorbereidingsfase is de criteertitel voorafgaand aan indiening bij de Tweede Kamer gewijzigd naar Wijzigingswet financiële markten 2022-II.
2	2-6-2020	Nota - min - Wijzigingswet financiële markten 2021: aanbieding MR	
3	10-6-2020	Nota - min - Wijzigingswet financiële markten 2021: adviesaanvraag Raad van State	
4	18-8-2020	Nota - min - Behandeling met gesloten deuren in toetsingszaken	In de nota wordt voorgesteld om af te zien van het initiëren van nieuwe wetgeving waarmee wordt bepaald dat rechtszittingen inzake het oordeel van de toezichthouder over de geschiktheid en betrouwbaarheid van beleidsbepalers in beginsel met gesloten deuren plaatsvinden. Bij nader inzien wordt nieuwe wetgeving niet de juiste benadering geacht.
5	2-7-2021	Nota - min - Wettelijke verankering Financieel Stabiliteitscomité	De nota gaat in op het advies van de Raad van State, die met name opmerkingen gemaakt heeft over de wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité. In de nota wordt voorgesteld om, naar aanleiding van het advies, de wettelijke verankering anders vorm te geven.
6	13-5-2022	Nota - min - Aanbieding MR nader rapport Wijzigingswet financiële markten 2022-II	

TER BESLISSING Aan
de minister

\ gez. 19/12

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

Datum
17 december 2019**Notitienummer**
2019-0000215925

persoonsgegevens

Bijlagen

1. Adviesaanvraag Rvdr
2. Adviesaanvraag ECB
3. Wetsvoorstel
4. Memorie van toelichting

notitie

Wijzigingswet financiële markten 2021: openbare consultatie

Aanleiding

Het ontwerpwetsvoorstel *Wijzigingswet financiële markten 2021* (W21) is gereed over openbare consultatie.

Verzoek

Wij verzoeken u om:

- Instemming met consultatie van bijgevoegd ontwerp van W21 gedurende zes weken via www.internetconsultatie.nl;
- Ondertekening van bijgesloten brief ([bijlage 1](#)) aan de Raad voor de rechtspraak t.b.v. adviesaanvraag inzake behandeling achter gesloten deuren in toetsingszaken;
- Ondertekening van bijgesloten brief ([bijlage 2](#)) aan de Europese Centrale Bank t.b.v. adviesaanvraag inzake wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité en wijziging van interne benoemingsprocessen bij DNB.

Toelichting

- *Algemeen* – W21 is een verzamelwet waarin wijziging van diverse wetten is opgenomen. Het betreft wijzigingen op het terrein van de financiële markten. Beoogd is de wet medio 2022 in werking te laten treden.
- *Consultatie* - De openbare consultatie van W21 houdt in dat het wetsvoorstel op de website www.internetconsultatie.nl wordt geplaatst, zodat iedereen gedurende een periode van zes weken daar een schriftelijke reactie op kan geven. Vanwege de kerstperiode wordt een consultatieduur aangehouden van zes i.p.v. vier weken.
- *Onderwerpen* - De belangrijkste onderwerpen in W21 zijn:
  - De behandeling met gesloten deuren van rechtszittingen inzake het oordeel van de toezichthouder over geschiktheid of betrouwbaarheid van personen, waarbij de rechter alsnog tot openbaarheid kan besluiten als de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van belanghebbenden zich niet daartegen verzet. Doel is om getoetste personen, die thans een hoge drempel ervaren om de gang naar de rechter te maken, adequate rechtsbescherming te bieden. Hiermee wordt opvolging gegeven aan een openbare wetgevingswens van DNB (gesteund door de AFM) uit 2016 en 2017. **Op basis van de Wet op de rechterlijke organisatie dient de Raad voor de rechtspraak advies te geven over dit onderdeel.** Hiertoe dient de brief in [bijlage 1](#).
  - De wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité (FSC). Het FSC richt zich op de stabiliteit van het financiële stelsel en de daarvoor relevante macro-economische ontwikkelingen, en kan aan eenieder aanbevelingen doen. **Omdat de wettelijke verankering van het FSC**

raakt aan DNB als centrale bank, moet de ECB op grond van het Verdrag betreffende de werking van de EU worden gevraagd om advies. Hier toe dient de brief in bijlage 2.

- Aanpassing van de definitie van kredietvergoeding in Wet financiële markten BES, teneinde overkreditering van consumenten tegen te gaan. De AFM heeft informeel hier toe verzocht.
- Wijzigingen in de Wet tuchtrechtspraak accountants waarmee de accountantskamer meer flexibiliteit wordt geboden bij het inzetten van leden bij aanhangige tuchtzaken. De accountantskamer heeft om die flexibiliteit verzocht, om voldoende armsglag te hebben en aanvullende deskundigheid aan te trekken.
- Aanpassingen in de Bankwet 1998 die verband houden met de interne benoemingsprocessen bij DNB (procedures voor de voordracht, aanbeveling en (her)benoeming van leden van de directie, de raad van commissarissen en de bankraad van DNB). Voortaan moet DNB een aanbevelingslijst van "in beginsel" drie personen overleggen. Dat betekent dat DNB onder omstandigheden en gemotiveerd een aanbevelingslijst van een of twee personen kan overleggen.
- Het verder in lijn brengen van het instrument van de groeps-vvgb met de richtsnoeren van European Supervisory Authorities (ESA's) die zien op de prudentiële toetsing van (voorgenomen) gekwalificeerde deelnemingen in financiële ondernemingen. Hiermee wordt DNB in staat gesteld om in haar toezicht die richtsnoeren beter in acht te nemen.
- Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek die strekt tot het recht op premierestitutie ingeval de verzekeraar zich beroept op het verval van de uitkering bij het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht door de verzekeringnemer. Met dit onderdeel wordt tegemoetgekomen aan de belangen van de verzekeringnemer, waaronder die van zzp'ers.
- Herstel van toezicht door de AFM op het bezoldigingsverslag uit het Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek dat bij de implementatie van de gewijzigde richtlijn aandeelhoudersrechten abusievelijk is komen te vervallen.
- Gelijktrekken van de (beperkte) aansprakelijkheid van de door DNB benoemde curator op grond van de Pensioenwet, Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet toezicht trustkantoren 2018 met het regime op grond van Wet op het financieel toezicht. DNB heeft er onderhands op gewezen dat taken en werkzaamheden van stille curatoren op grond van de verschillende wetten vergelijkbaar zijn, en dat er geen goede grond is om de beperkte aansprakelijkheid op grond van de Wet op het financieel niet ook door te trekken naar de drie genoemde wetten.
- Gebruikmaken van de lidstaatoptie in de richtlijn aandeelhoudersrechten om instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en beleggingsinstellingen waarvan aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt, uit te zonderen van de werkingssfeer van een deel van de richtlijn. U heeft het voornemen hier toe in oktober jl. aangekondigd in uw nader memorie van antwoord aan de Eerste Kamer bij het implementatielwetsvoorstel.

***

TER BESLISSING

Aan
de minister

1gcz. 416

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

notitie

Wijzigingswet financiële markten 2021: aanbieden MR

Aanleiding

- De Wijzigingswet financiële markten 2021 (W21) is gereed voor behandeling in de MR, met het oog op de adviesaanvraag aan de Raad van State (RvS).
- Op 19 mei jl. heeft ambtelijk voorportaal CFEZIL ingestemd met W21 en de directe doorzending daarvan aan de MR.

Verzoek

Wij verzoeken u het MR-formulier ([bijlage 1](#)) te tekenen ten behoeve van aanbieding van W21 aan de MR en de publicatie van het consultatieverslag.

Datum
2 juni 2020

Notitienummer
2020-0000102868

persoonsgegevens

Bijlagen
1. MR aanbiedingsformulier
2. NO FM 215925
3. Wetsvoorstel
4. Memorie van toelichting
5. Consultatieverslag

Toelichting

- W21 is een verzamelwet die onderdeel uitmaakt van een jaarlijkse wijzigingscyclus waarin nationale wet- en regelgeving op het terrein van de financiële markten wordt opgenomen. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2022.
- W21 is begin dit jaar openbaar geconsulteerd. Ook is toen de Europese Centrale Bank geraadpleegd over de wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité in het wetsvoorstel en de wijzigingen in de interne governance van DNB. De ECB heeft hier positief op gereageerd. In [bijlage 2](#) vindt u de notitie die hieraan voorafging.
- De consultatie heeft tot enkele verduidelijkingen in de memorie van toelichting geleid, niet tot inhoudelijke wijzigingen. Het consultatieverslag ([bijlage 5](#)) wordt op internetconsultatie.nl geplaatst, nadat de MR met het wetsvoorstel heeft ingestemd.
- Op verzoek van BZK is in de toelichting verduidelijkt dat het Financieel Stabiliteitscomité, dat met het wetsvoorstel een wettelijke verankering krijgt, primair een overlegorgaan is en geen adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges. De tekst is afgestemd met BZK.
- BZK heeft, n.a.v. de voorgestelde aanpassing van de definitie van de kredietvergoeding in de Wfm BES, in de CFEZIL geïnformeerd of de verlaging van de kredietvergoeding in Caribisch Nederland mogelijk is, net zoals in Nederland i.h.k.v. de corona-maatregelen. Wij zijn daarover in gesprek met BZK en AFM. Op dit moment bereidt FIN de jaarlijkse herziening van de hoogte van de kredietvergoeding bij ministeriële regeling voor, u wordt in dat kader nader geïnformeerd.
- De behandeling met gesloten deuren van rechtszittingen inzake het oordeel van de toezichthouder over geschiktheid of betrouwbaarheid van personen is, na sterke weerstand van J&V en BZK, uiteindelijk nog vóór consultatie (en raadpleging van de Raad voor de rechtspraak) uit het wetsvoorstel gehaald. U wordt hierover nader geïnformeerd.

Ministerie van Financiën

TER TEKENING

Aan
de minister

gez.18/6

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

notitie

Wijzigingswet financiële markten 2021: adviesaanvraag Raad van State

Aanleiding

Vrijdag 12 juni jl. heeft de ministerraad ingestemd met het voorstel om de Wijzigingswet financiële markten 2021 ter advisering aan de Raad van State voor te leggen. Het wetsvoorstel kan nu aan de Koning worden aangeboden om advies te vragen aan de Raad van State.

Besluit

Graag uw handtekening onder de aanbiedingsbrief aan de Koning ([bijlage 1](#)) en de memorie van toelichting ([bijlage 2](#)).

Datum
10 juni 2020

Notitienummer
2020-0000110303

persoonsgegevens

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Koning
2. memorie van toelichting
3. wetsvoorstel

TER BESLISSING

Aan
de minister

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

notitie

Behandeling met gesloten deuren in toetsingszaken

Aanleiding

- In december 2019 heeft u ingestemd met het consulteren van een ontwerp verzamelwet financiële markten waarmee o.a. wordt bepaald dat rechtszittingen inzake het oordeel van de toezichthouder over de geschiktheid en betrouwbaarheid van beleidsbepalers met gesloten deuren plaatsvinden.
- Dit onderdeel geeft opvolging aan een openbare wetgevingswens van DNB (gesteund door de AFM) uit 2016 en 2017.
- Nadat u akkoord op consultatie had gegeven, bleken J&V en BZK sterke, principiële bezwaren tegen dit onderdeel te hebben. Er is toen ambtelijk besloten om dit onderdeel nog vóór consultatie (en wettelijk verplichte raadpleging van de Raad voor de rechtspraak) uit het wetsvoorstel te halen, zodat de overige onderdelen geen vertraging zouden oplopen in afwachting van besluitvorming over hoe met die bezwaren om te gaan. Inmiddels zijn wij ook van mening dat nieuwe wetgeving niet de juiste benadering is.

Beslispunt

Wij adviseren u om geen verdere opvolging aan deze wetgevingswens te geven. Kunt u hiermee instemmen?

DNB heeft aangegeven zich er bij neer te leggen dat deze wetgevingswens niet wordt uitgevoerd.

Datum
18 augustus 2020**Notitienummer**
2020-0000128159

persoonsgegevens

Bijlagen
1. Notitie FM 215915 d.d. 17
december 2019
2. Wetsvoorstel met memorie
van toelichting*beklaard.*
—**Kern**

- Achtergrond van de wetgevingswens van DNB was dat personen die door de toezichthouders als onvoldoende betrouwbaar en geschikt zijn beoordeeld, een belemmering zouden ervaren om hun zaak aan de rechter voor te leggen als hun rechtszaak in het openbaar plaatsvindt.
  - In de praktijk maakt slechts een gering aantal personen de gang naar de rechter bij een negatief toetsingsoordeel van de toezichthouder.
  - Belangrijke drempel lijkt te zijn de publiciteit die een dergelijke procedure tot gevolg heeft en mogelijke reputatierisico's die daarmee gepaard gaan.
  - Het uitgangspunt is dat de rechtszitting openbaar is; de rechter springt terughoudend om met de wettelijke mogelijkheid om in individuele gevallen over te gaan tot behandeling met gesloten deuren.
- Wij zijn, mede door het commentaar van J&V en BZK, tot het inzicht gekomen dat de wetgevingswens niet de juiste benadering van het probleem is: het komt bij beide toezichthouders op jaarbasis tot slechts een handvol formeel negatieve toetsingsoordelen en tot nog minder bezwaarprocedures, tegenover enkele tientallen gevallen waarin een aanvraag wordt ingetrokken na het kenbaar maken door DNB en de AFM van het voorlopige negatieve oordeel. J&V en BZK merken terecht op dat hieruit moeilijk kan worden geconcludeerd

dat men rechtszaken wil vermijden, omdat het argument van openbaarheid in deze fase van primaire besluitvorming en bezwaar niet speelt. Er lijken hier dus (ook) andere overwegingen een rol te spelen. In de literatuur wordt in dit verband wel gewezen op het belang dat instellingen toekennen aan een goede relatie met de toezichthouders en, in verband daarmee, in het algemeen een beperkte bereidheid om juridische procedures tegen de toezichthouders te starten. DNB en de AFM zelf hebben wel opgebracht dat kandidaten die zich na een voorlopig negatief oordeel terugtrekken, dat mede zouden doen omdat zij dóór willen; het tot een formeel negatief oordeel laten komen om daarna met rechtsmiddelen gelijk te halen staat daaraan in de weg. Bovendien zou er dan reeds reputatieschade zijn, dus nog los van de publieke bekendwording daarvan.

- We hebben met DNB en de AFM gesproken over een tussenoplossing waarbij we een beleidsdocument en niet een wetsvoorstel zouden consulteren.
  - Hiermee zouden we scherper kunnen krijgen waarom de rechtsmiddelen in toetsingszaken weinig worden benut en hoe eventuele wijziging van de wet hieraan in positieve zin kan bijdragen.
  - DNB en de AFM voelen hier niet voor; zij zien als risico dat negatieve percepties vanuit de sector op de inzet van het toetsingsinstrument de boventoon kunnen voeren, terwijl zij afgelopen jaren hard hebben gewerkt om de (ervaren) rechtsbescherming te versterken en eerdere negatieve perspectieven te keren.
- DNB heeft aangegeven zich neer te leggen bij de uitkomst dat haar wetgevingswens niet gehonoreerd wordt.

Toelichting

- Uw voorganger heeft in 2017 richting Tweede Kamer aangegeven bereid te zijn nut, noodzaak en wenselijkheid van de wetgevingswens te onderzoeken.
- Op basis van dat onderzoek is besloten om de wetgevingswens in een wetsvoorstel op te nemen.
  - Om de inbreuk op de openbaarheid van rechtszittingen zo beperkt mogelijk te houden werd ervoor gekozen om gesloten deuren in toetsingszaken weliswaar tot uitgangspunt te maken, maar ook dat de rechter hiervan kan afwijken als eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van belanghebbenden zich niet tegen openbare behandeling verzet.
  - Het wetsvoorstel draaide voor toetsingszaken de bestaande regel dus om van "openbaar, tenzij" naar "met gesloten deuren, tenzij".

Positie J&V en BZK

- De bezwaren van J&V en BZK komen neer op het volgende:
  - Juist met het oog op dit soort situaties heeft de rechter al de mogelijkheid om in individuele gevallen tot sluiting van de deuren te besluiten.
  - Ook zien J&V en BZK een risico van precedentwerking, bijvoorbeeld in VOG-zaken, ontslagzaken en strafrechtelijke procedures.
  - Het wetsvoorstel wekt de indruk dat wie "hoog in de boom" zit, extra wettelijke bescherming geniet, terwijl die bescherming niet geldt voor "gewone burgers".
  - J&V en BZK wijzen erop dat uit literatuur volgt dat bij personentoetsingen ook van de mogelijkheid tot bezwaar niet veel gebruik wordt gemaakt en dat het geregeld niet eens tot primaire besluiten komt, en dat hieruit moeilijk kan worden geconcludeerd dat men rechtszaken wil vermijden, omdat het argument van openbaarheid daarbij niet speelt.
- Bij ontbreken van interdepartementale steun achten we het afbreukrisico te groot als we het voorstel wel in consultatie brengen, ook nu bovenstaande argumenten vermoedelijk ook uit de consultatie zouden komen, naast steun voor het voorstel die vanuit de sector wordt verwacht.

***

TER BESLISSING

Aan
de minister

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

notitie

Wettelijke verankering Financieel Stabiliteitscomité

Aanleiding

- De Raad van State heeft in september 2020 advies uitgebracht op het wetsvoorstel *Wijzigingswet financiële markten 2021* (bijlage 1). Het advies luidt om het wetsvoorstel niet in te dienen, tenzij aangepast. Dat dictum brengt met zich dat het wetsvoorstel, met het nader rapport, opnieuw in de ministerraad moet worden behandeld (ongeacht de status van het kabinet).
- De opmerkingen van de Raad van State concentreren zich op de wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité (FSC). De vraag die daarom nu voorligt, is hoe met dit onderdeel van het wetsvoorstel verder.

Beslispunt

- Er zijn verschillende oplossingsrichtingen die, meer of minder, tegemoetkomen aan de opmerkingen van de Raad van State:
  1. **Het FSC-onderdeel uit het wetsvoorstel halen.**
  2. **Het FSC-onderdeel (ingrijpend) aanpassen:**
    - a. Het overleg over financiële stabiliteit ophangen aan DNB;
    - b. De politieke legitimiteit van besluitvorming in het FSC versterken;
    - c. Het FSC niet de mogelijkheid geven om aanbevelingen te doen; of
    - d. Het FSC als een adviescollege vormgeven.
  3. **Het FSC-onderdeel ongewijzigd laten.**
- Wij adviseren u **optie 2a**, ophanging van het overleg over financiële stabiliteit aan DNB. **Stemt u hiermee in?**
Met deze optie wordt naar ons oordeel het beste een balans gevonden tussen enerzijds opvolging geven aan de opmerkingen van de Raad van State, met een verankering die beter aansluit op ons constitutionele bestel, en anderzijds een adequate inrichting van macroprudentieel beleid, met inachtneming van aanbevelingen en kaders van internationale gremia (IMF, ESRB, FSB). Deze optie houdt bovendien rekening met het functioneren van het FSC in de huidige praktijk.
- Als u hiermee akkoord gaat, werken wij de aanpassingen uit en leggen het gewijzigde wetsvoorstel met memorie van toelichting en het nader rapport aan u voor, met het oog op behandeling in de ministerraad.

Datum
2 juli 2021**Notitienummer**
2021-0000129297

persoonsgegevens

Bijlagen

1. Advies RvS W21
2. FSC-onderdeel in W21 zoals aan RvS voorgelegd
3. conceptwettekst bij optie 2a

*Alhoewel***Kern**

- Het FSC is een overlegorgaan bestaande uit vertegenwoordigers van DNB, de AFM, het ministerie van Financiën en het CPB, dat zich richt op de financiële stabiliteit en de daarvoor relevante macro-economische ontwikkelingen, om risico's voor die stabiliteit te signaleren. Het FSC kan bij gesignaleerde risico's

aanbevelingen doen. Het comité is in 2012 bij ministerieel besluit ingesteld als een uitvloeisel van de parlementaire enquête Financieel Stelsel (commissie-De Wit).

- **Het IMF, de FSB en de ESRB hebben Nederland geadviseerd om het FSC een wettelijke basis te geven, voor een adequate inrichting van macroprudentieel beleid.** Dit is ook in lijn met internationale standaarden: in ongeveer 80% van de landen met een FSC is dat comité wettelijk verankerd. Verder heeft DNB in haar wetgevingsbrief uit 2015 om wettelijke verankering verzocht. Uw ambtsvoorganger heeft toen aangegeven welwillend te staan tegenover een nadere verkenning en hierover met de relevante partijen in overleg te trachten.
- **De Raad van State is van oordeel dat wettelijke verankering niet aansluit op het Nederlandse constitutionele bestel en de daarin geldende staatsrechtelijke verhoudingen.** Zij adviseert om nader af te wegen of wettelijke vastlegging van het FSC is aangewezen.
- **Het advies van de Raad van State en de internationale aanbevelingen lijken te leiden tot diametraal andere uitkomsten: wel respectievelijk niet wettelijk verankeren. Daar komt nog een derde perspectief bij: er is in de praktijk al een goed functionerend FSC, en hier is ook rekening mee te houden met het oog op draagvlak bij de deelnemende partijen en daarmee de effectiviteit van het overleg.**
- We hebben naar aanleiding van het advies van de Raad van State nogmaals gekeken naar de institutionele vormgeving in een aantal ons omringende landen en naar de *key principles* waaraan het IMF, de FSB en de ESRB de nationale institutionele opzet van het overleg toetsen.
- **Onze conclusie is dat optie 2a de drie perspectieven (internationale aanbevelingen, opmerkingen Raad van State en huidig functioneren FSC) het beste weet te verenigen.** De overige opties doen dat niet of niet in dezelfde mate.
- Optie 2a kan worden getypeerd als een juridische ‘omleiding’: van overleg dat het FSC als zodanig voert naar ophanging van het overleg aan DNB: ‘*de Bank* voert periodiek overleg met de relevante partijen om risico’s voor de stabiliteit te signaleren, *de Bank* kan dienaangaande aanbevelingen doen, en *de Bank* brengt van bijeenkomsten en van aanbevelingen verslag uit aan de minister’.
- We hebben deze optie bij de overige deelnemers in het FSC gesonnerd. DNB, de AFM en het CPB hebben aangegeven dat zij deze optie ook als effectief zien.

Kernpunten

Optie 2a tegen het licht van het advies Raad van State

- De opmerkingen van de Raad van State vallen in drie punten uiteen:
  - i. De status van het FSC is onduidelijk, het heeft geen wettelijke taken of bevoegdheden en geen openbaar gezag, en **wettelijke verankering is (dus) niet nodig;**
  - ii. Wettelijke verankering **vertroebelt de verantwoordelijkheden** van de minister van Financiën enerzijds en DNB en de AFM anderzijds: DNB en de AFM krijgen feitelijk een meer beleidsinitiërende rol en de minister een meer lijdelijke, en dat past niet binnen de staatsrechtelijke verhoudingen waarin DNB en de AFM als zelfstandige bestuursorganen zijn belast met de uitvoering van wet- en regelgeving. De Raad van State merkt op dat in veel andere landen het stabiliteitsoverleg vooral (uitsluitend) wordt gebruikt voor informatie-uitwisseling en coördinatie tussen autoriteiten en instanties onderling, waarbij het ministerie van Financiën om redenen van politieke legitimiteit een belangrijke rol heeft. De Raad van State noemt het denkbaar dat in dat verband de taken, samenstelling of werkwijze van het FSC worden heroverwogen, zodat recht gedaan kan worden aan zowel het belang om risico’s voor de stabiliteit in Nederland tijdig te signaleren als het belang van een passende inbedding in het nationale staatsbestel.

- iii. Verankering in de **Bankwet 1998 sluit niet aan** bij de reikwijdte van de taken van en besluitvorming in het FSC. Een andere wet, bijvoorbeeld de Wet op het financieel toezicht, zou meer voor de hand liggen.
- Het advies past in een bredere ontwikkeling: we lezen ook in enkele andere adviezen tussen de regels door dat de Raad van State kritisch is op de positionering van en bevoegdheidstoedeling aan zelfstandige bestuursorganen. Dit komt ook duidelijk naar voren in het ongevraagde advies van de Raad van State naar (herijking van) de ministeriële verantwoordelijkheid uit juni 2020. Het is de verwachting dat de Raad van State aandacht voor deze thematiek zal blijven vragen. Mede in het licht van de kabinetsreactie op het ongevraagde advies zal er in de ministerraad (m.n. BZK, J&V) aandacht kunnen zijn voor de wijze waarop er is omgegaan met de opmerkingen van de Raad van State.
- **Met de ophanging van het overleg aan DNB wordt tegemoetgekomen aan het punt van de Raad van State dat het FSC een onduidelijke status heeft, nu niet langer een nieuw 'orgaan' wordt geconstitueerd.**
- **Ook kan op deze manier het overleg over financiële stabiliteit, met de aanbevelingen die daaruit kunnen voortvloeien, nadrukkelijker in verband worden gebracht met de bredere taken van DNB, waaronder met name de stabiliteits- en monetaire taak. Hiermee wordt het punt van de Raad van State over vertroebeling van verantwoordelijkheden deels ondervangen.** Het gaat hier namelijk niet enkel om een zbo dat de wettelijke taak heeft om financieel toezicht uit te oefenen, zoals in het advies van de Raad van State besloten lijkt te liggen. DNB heeft, als zbo en als centrale bank, een duidelijk stabiliteitsmandaat dat kan rechtvaardigen dat DNB ook aanbevelingen, die tot eenieder gericht kunnen zijn, kan doen. **Dit blijft echter een moeilijk te adresseren element in het voorstel. In de memorie van toelichting lichten we daarom toe wat de te onderscheiden verantwoordelijkheden en rollen van de minister van Financiën versus DNB zijn, waarom is gekozen voor (behoud van) de mogelijkheid tot het doen van aanbevelingen, en wat de status van deze aanbevelingen is.**
- De juridische 'omleiding' brengt een andere formele positieververschuiving met zich: het leidt ertoe dat DNB, en niet langer het FSC, te beschouwen is als nationale macroprudentiële autoriteit. Daarmee vindt een betere aansluiting plaats op de nationale staatsrechtelijke verhoudingen.
- **Om wetsystematische redenen ligt het ons betreft in de rede om vast te houden aan verankering in de Bankwet.** Die wet is de meest logische keuze, en met de ophanging van het stabiliteitsoverleg aan DNB worden de argumenten daarvoor sterker. De Raad van State merkt terecht op dat het doel van het overleg breder is dan alleen de centralebanktaak. Plaatsing in de Bankwet onderstreept juist dat bredere bereik; DNB voert het overleg vanuit al haar taken. De Wet op het financieel toezicht heeft alleen betrekking op toezicht op financiële ondernemingen en markten. Een keuze voor die wet zou het overleg binnen de toezichttaak van DNB als zbo plaatsen.
- Daar staat tegenover dat de Bankwet geen betrekking heeft op de AFM, terwijl de positie van de AFM binnen het FSC, ook bij een ophanging van het overleg aan DNB, zich onderscheidt van die van het ministerie en het CPB, nu zij niet deelnemen aan de besluitvorming in het FSC. **We achten het daarom op zijn plaats om, naast een bepaling in de Bankwet met ophanging van het overleg aan DNB, in de Wet op het financieel toezicht een referte op te nemen aan de deelname van de AFM in het overleg.**

Toelichting

Optie 2a tegen het licht van internationale aanbevelingen

- Met wettelijke verankering van het stabiliteitsoverleg wordt het belang hiervan onderstreept, wat kan bijdragen aan het gezag en de effectiviteit ervan. **Hierbij heeft het belang zwaar gewogen om Nederland meer in lijn te**

brengen met internationale standaarden en aanbevelingen. Nederland hecht traditiegetrouw sterk aan het mede vormgeven aan en implementeren en volgen van internationale standaarden, zeker ten aanzien van de financiële sector. Dit komt bijvoorbeeld terug bij de standpunten als het gaat om de Bazelse standaarden en de FSB.

- **Wettelijke verankering leidt ertoe dat Nederland meer compliant is.** Doordat in het wetsvoorstel, mede uit oogpunt van inpassing in het nationale constitutionele bestel, geen formeel *comply or explain* mechanisme aan de aanbevelingen is gekoppeld, zal Nederland ook dan niet volledig *compliant* zijn. Tegelijkertijd nemen de internationale gremia de nationale institutionele autonomie als uitgangspunt. Dat komt expliciet en herhaaldelijk terug in de internationale beoordelingen, en hiermee lijkt er ruimte te zijn voor het zoeken naar een balans tussen wat internationaal van landen wordt gevraagd en wat haalbaar is in de Nederlandse staatsrechtelijke context.
- **De internationale norm is dat het voeren van macroprudentieel beleid, dat is gericht op het voorkomen van systeemrisico's, een eigenstandig onderdeel is van een dekkend systeem van financieel toezicht.** Er zijn verschillende varianten mogelijk voor de inrichting van macroprudentieel beleid. De toewijzing als nationale macroprudentiële autoriteit kan geschieden bij: i) de centrale bank, ii) een comité met diverse partijen onder voorzitterschap van de centrale bank, of iii) een aparte organisatie of comité. In EEA-landen is steeds sprake van de eerste of tweede variant; de verdeling tussen beide is ongeveer gelijk. Nederland kent nu de tweede variant; in de zelfrapportages over de opvolging van aanbevelingen wordt aangegeven dat in ons land het FSC nationale macroprudentiële autoriteit is.
- **Ophanging van het stabiliteitsoverleg aan DNB zal met zich brengen dat wie nationale macroprudentiële autoriteit is, gaat verschuiven van het FSC naar DNB. Daar valt ook in bredere zin veel voor te zeggen.** De huidige toewijzing van het FSC als nationale macroprudentiële autoriteit, creëert, eerst en vooral in internationaal verband, verwachtingen die niet goed kunnen worden waargemaakt. Dat zorgt voor een zekere spanning. Het FSC heeft namelijk geen eigenstandige rol bij de wijze waarop het financieel toezicht wordt uitgeoefend, en het FSC kan niet treden in de uitoefening van macroprudentiële bevoegdheden van DNB, de AFM of de minister van Financiën. Tegelijkertijd is wel een *key principle* waaraan de internationale gremia de nationale institutionele opzet van macroprudentieel beleid toetsen, dat de nationale macroprudentiële autoriteit 'zeggenschap' over het gebruik van macroprudentiële instrumenten heeft, oftewel de bevoegdheid om beslissingen te nemen of (*comply or explain*) aanbevelingen te doen. DNB is op grond van de Implementatiewet richtlijn kapitaalvereisten de nationale aangewezen autoriteit voor de toepassing van macroprudentiële bevoegdheden op grond van die richtlijn. Daarnaast heeft DNB sinds 1 januari 2014 de wettelijke taak om de stabiliteit van het financiële stelsel te bevorderen. Gelet hierop is de vraag of de positionering van het FSC als nationale macroprudentiële autoriteit nog wel meest logisch en zuiver is. Dat zou naar onze opvatting DNB moeten zijn, waarmee geenszins afbreuk wordt gedaan aan de rol van de AFM bij stabiliteit of het belang van het werk van het FSC.
- Ophanging van het overleg aan DNB brengt op zichzelf geen wijziging van de werkwijze van het FSC of van de verhoudingen tussen de deelnemers in het FSC met zich. Zo is in het Verenigd Koninkrijk, dat als inspiratie voor optie 2a heeft gediend, de centrale bank ook nationale macroprudentiële autoriteit, waarbij de *Financial Policy Committee* (FPC), het Britse tegenhanger van het Nederlandse FSC, een comité van de centrale bank is. Dat FPC bestaat, net als in ons land, uit vertegenwoordigers van de centrale bank, de prudentieel toezichthouder, de gedragstoezichthouder en de minister. Het Britse model wordt in internationale beoordelingen juist geprezen om de sterke verankering van de coördinerende rol.

- Een valkuil van de variant waarin de centrale bank nationale macroprudentiële autoriteit is, die ook door de internationale instituties wordt geïdentificeerd, is die van zogenaamd *group thinking*. Het is van belang daar oog voor te hebben. DNB vervult nu al een sterkere rol ten opzichte van de andere deelnemers aan het FSC, gelet op het leveren van de voorzitter en het voeren van het secretariaat, het grotere aantal deelnemers en de stemverhoudingen, en die sterkere rol zou bij optie 2a vergroot kunnen worden. Tegelijkertijd wordt *group thinking* hierbij tegengegaan, doordat ophanging aan DNB zoals wij die voor ogen hebben, juist ruimte laat om de huidige werkwijze voort te zetten. Hierin kan in het kader van *checks and balances* tegenwicht worden gecreëerd voor de sterkere rol van DNB.

Optie 2a tegen het licht van het huidige FSC

- De wijze waarop DNB, de AFM, het ministerie en het CPB op het thema van financiële stabiliteit samenwerken, heeft zich sinds de instelling van het FSC in 2012 op organische wijze ontwikkeld. Het FSC wordt door zijn deelnemers gezien als een belangrijk en nuttig overlegorgaan.
- **Voor het effectief en gezagvol opereren van het overlegorgaan is het van belang dat de betrokkenheid van de deelnemende partijen goed blijft gewaarborgd. Optie 2a staat hier niet aan in de weg. De feitelijke consequenties voor de werkwijze van en verhoudingen binnen het overlegorgaan kunnen naar ons oordeel beperkt blijven.** De aangepaste wettekst die we bij optie 2a voor ogen hebben, laat namelijk ruimte voor het overleg zoals dat nu, op de grondslag van het ministerieel instellingsbesluit uit 2012, in de praktijk functioneert.

Beoordeling van de overige opties

- **Optie 1, het loslaten van de wettelijke verankering, geeft het beste opvolging aan het advies van de Raad van State.** Bezien vanuit het nationale staatsbestel is er ook geen noodzaak om het FSC wettelijk te verankeren. Deze optie heeft **echter als evident nadeel** dat Nederland uit de pas blijft lopen met internationale aanbevelingen en standaarden. We zullen dan, bijvoorbeeld bij de volgende assessment van het IMF in 2022, opnieuw moeten uitleggen dat ons land het stabiliteitsoverleg niet heeft verankerd of gaat verankeren.
- **Optie 2b, de politieke legitimiteit van FSC-besluitvorming versterken,** zou bijvoorbeeld gerealiseerd kunnen worden door het voorzitterschap en het secretariaat over te hevelen van DNB naar het ministerie, of door een formele rol voor de vertegenwoordigers van het ministerie in de FSC-besluitvorming.
  - **Hiermee zou een opening of suggestie die de Raad van State in haar advies noemt, worden benut of opgevolgd.**
  - **Een belangrijk nadeel is echter dat de besluitvorming in het FSC hierdoor politieker kan worden.** Alle internationale gremia pleiten in dit kader ook voor een leidende/sterke rol voor de centrale bank; een dergelijke rol voor het ministerie achten zij onwenselijk. Een van de *key principles* waaraan de internationale gremia de nationale institutionele opzet van macroprudentieel beleid toetsen, is dat het raamwerk de bereidheid om te handelen bij risico's voor de stabiliteit moet vergroten. Het raamwerk moet zogenaamde *inaction bias* tegengaan en de operationele onafhankelijkheid van de macroprudentiële autoriteit waarborgen. Dit komt erop neer dat de uitvoering van macroprudentieel beleid niet mag worden verhinderd door andere politieke/beleidsmatige overwegingen.
- **Optie 2c, het wegnemen van de mogelijkheid tot het doen van formele aanbevelingen, komt tegemoet aan het advies van de Raad van State, maar ligt weinig voor de hand: het FSC is dan weliswaar wettelijk verankerd maar beknot.** Hierbij komt dat we met het huidige voorstel al een

stap terug doen ten opzichte van de internationale aanbevelingen, omdat we een formeel *comply or explain*-principe (richting de minister van Financiën) al niet overnemen.

- **Optie 2d, het FSC vormgeven als adviescollege, komt tegemoet aan de opmerkingen van de Raad van State, omdat het FSC dan wordt ingepast in het nationale wettelijke systeem. Hiervan is echter is in de aanloop naar het wetsvoorstel bewust afgezien, en die afweging is ongewijzigd: het FSC laat zich moeilijk typeren als een adviescollege.**
Het FSC heeft als hoofdtaak het voeren van geïnstitutionaliseerd overleg tussen een aantal nader genoemde partijen. De vormgeving van dit overlegorgaan is gespiegeld aan wat in internationale context in dezen gebruikelijk is; dat is een heel ander kader dan geldt op grond van de Kaderwet adviescolleges. Het stabiliteitsoverleg dient een specifiek doel: door het bijeenbrengen van kennis en de onderlinge uitwisseling van informatie en analyses over macro-economische en financiële ontwikkelingen kunnen risico's voor de stabiliteit van het financiële stelsel tijdig worden gesignaleerd. Het FSC kan met betrekking tot de gesignaleerde risico's ook aanbevelingen doen, hoewel het geen automatisme is dat op gesignaleerde risico's ook aanbevelingen volgen. Hiermee onderscheidt het FSC zich van adviescolleges in de zin van de Kaderwet adviescolleges. Bovendien kunnen de aanbevelingen van het FSC zich nadrukkelijk tot eenieder richten, het FSC is hierin niet ingeperkt anders dan dat de aanbevelingen moeten zien op de stabiliteit van het financiële stelsel. Hierin is een ander belangrijk onderscheid gelegen ten opzichte van adviescolleges die zijn ingesteld om specifiek de regering te adviseren over algemeen verbindende voorschriften of te voeren beleid. Reeds gelet op het voorgaande is de Kaderwet adviescolleges niet van toepassing op het FSC. Daar komt bij dat de leden van dit overlegorgaan, anders dan bij adviescolleges, niet worden benoemd op persoonlijke titel maar deelnemen uit hoofde van hun functie bij de in het FSC verbonden partijen. Zo staat nu ook in de memorie van toelichting die in een eerdere fase met BZK afgestemd.
- **Optie 3, het FSC onderdeel ongewijzigd laten achter wij ongewenst gezien de fundamentele kritiek van de Raad van State en de voortdurende aandacht voor dit onderwerp.** Als deze optie gekozen zou worden verwachten we in de ministerraad ook opmerkingen.

Tekond

TER BESLISSING – SVP UITERLIJK DONDERDAG 19 MEI GETEKEND RETOUR IVM AANBIEDING MR

Aan
de minister

opier

nota

Aanbieden MR nader rapport Wijzigingswet financiële markten 2022-II

Directie Financiële Markten

persoonsgegevens

Datum
13 mei 2022

Notanummer
2022-0000144310

Bijlagen
1. MR formulier
2. W22-II nader rapport
3. W22-II wetsvoorstel
4. W22-II MyT
5. W22-II beslisnota FSC (juli '21)

Aanleiding

- De Raad van State bracht in september 2020 advies uit over het wetsvoorstel *Wijzigingswet financiële markten 2021*. Naar aanleiding van het advies is het wetsvoorstel aangepast. Bijgaand vindt u het aangepaste wetsvoorstel (met nieuwe criteertitel) met de memorie van toelichting en het concept-nader rapport.
- Het advies heeft dictum c, een zogeheten zwaar dictum. Gelet op dit dictum c wordt het conceptwetsvoorstel, samen met het nader rapport, opnieuw langs de MR geleid.

Beslispunten

Wij adviseren u het aangepaste wetsvoorstel en het nader rapport te agenderen voor behandeling in de MR, met het oog op indiening bij de Tweede Kamer. Als u hiermee instemt, verzoeken wij u het MR-formulier (bijlage 1) te tekenen.

Kern

- Het wetsvoorstel is een verzamelwet op het terrein van de financiële markten.
- De opmerkingen van de Raad van State zien met name op de wettelijke verankering van het Financieel Stabiliteitscomité (FSC), een overlegorgaan dat zich richt op de financiële stabiliteit om risico's voor die stabiliteit te signaleren. De Raad van State vond dat het voorstel (zoals dat aan de Raad was voorgelegd) niet aansluit op het Nederlandse constitutionele bestel en de daarin geldende verhoudingen. Het advies luidde om het voorstel niet in te dienen, tenzij aangepast (dictum c).
- Het advies van de Raad van State heeft aanleiding gegeven om het voorstel aan te passen: in plaats van de positionering van het FSC als een apart overlegorgaan wordt het een taak van DNB om, in FSC-verband, overleg over financiële stabiliteit te voeren. Dit zorgt voor een betere staatsrechtelijke inbedding en sluit beter aan bij de taken van DNB als centrale bank en prudentieel toezichthouder.

Toelichting

Wijzigingen in het wetsvoorstel sinds aanbieding aan Raad van State

a) Aanpassingen naar aanleiding van het advies RvS

- Het FSC is een overlegorgaan bestaande uit vertegenwoordigers van DNB, de AFM, de minister van Financiën en, als externe deskundige, het CPB, dat zich richt op de financiële stabiliteit en de daarvoor relevante macro-economische

ontwikkelingen, om risico's voor die stabiliteit te signaleren. Het FSC kan bij gesigneerde risico's aanbevelingen doen; DNB en de AFM besluiten daarover. Het comité is in 2012 bij ministerieel besluit ingesteld als uitvloeisel van de parlementaire enquête Financieel Stelsel (commissie-De Wit).

- Het IMF, de FSB en de ESRB hebben Nederland geadviseerd om het FSC een wettelijke basis te geven, voor een adequate inrichting van macroprudentieel beleid. Dit is ook in lijn met internationale standaarden: in ongeveer 80% van de landen met een FSC is dat comité wettelijk verankerd. Verder heeft DNB in haar wetgevingsbrief uit 2015 om wettelijke verankering verzocht.
- De Raad van State is van oordeel dat wettelijke verankering niet aansluit op het Nederlandse constitutionele bestel en de daarin geldende staatsrechtelijke verhoudingen. Zij adviseert om nader af te wegen of wettelijke vastlegging van het FSC is aangewezen. De opmerkingen van de Raad van State vallen in drie punten uiteen:
  - De status van het FSC is onduidelijk, het heeft geen wettelijke taken of bevoegdheden en geen openbaar gezag, en wettelijke verankering is (dus) niet nodig;
  - Wettelijke verankering vertroebelt de verantwoordelijkheden van de minister van Financiën enerzijds en DNB en de AFM anderzijds: DNB en de AFM krijgen feitelijk een meer beleidsinitiërende rol en de minister een meer lijdelijke, en dat past niet binnen de staatsrechtelijke verhoudingen waarin DNB en de AFM als zelfstandige bestuursorganen zijn belast met de uitvoering van wet- en regelgeving.
  - Verankering in de Bankwet 1998 sluit niet aan bij de reikwijdte van de taken van en besluitvorming in het FSC. Een andere wet, bijvoorbeeld de Wet op het financieel toezicht, zou meer voor de hand liggen.
- In juli 2021 heeft uw voorganger akkoord gegeven op de oplossingsrichting waarbij het overleg in FSC-verband wordt opgehangen aan DNB (zie bijlage 5 voor de beslisnota). Hiermee wordt het beste een balans gevonden tussen enerzijds opvolging geven aan de opmerkingen van de Raad van State, met een verankering die beter aansluit op ons constitutionele bestel, en anderzijds een adequate inrichting van macroprudentieel beleid, met inachtneming van aanbevelingen en kaders van internationale gremia (IMF, ESRB, FSB). Deze optie houdt bovendien rekening met het huidige functioneren van het FSC. In de stukken die nu gereed zijn voor MR-behandeling is deze oplossingsrichting uitgewerkt.
- Het wetsvoorstel voorziet verder in een uitbreiding van de definitie van 'kredietvergoeding' in de Wet financiële markten BES, om overkreditering van consumenten tegen te gaan. De Raad van State adviseert om nader te motiveren hoe de voorgestelde aanpassing wordt afgewogen tegen mogelijke aanbodseffecten en gevolgen voor de consument. Dit advies is gevuld door de memorie van toelichting aan te vullen. De verwachting is dat de voorgestelde aanpassing niet tot negatieve aanbodseffecten zal leiden.

b) Overige aanpassingen aangebracht na advies RvS

- In de aan de Raad van State toegezonden versie van het wetsvoorstel was het CPB een deelnemer aan het FSC-overleg. Beoogd was om hiermee de rol van het CPB, dat sinds 2013 op vaste voet als externe deskundige voor het overleg wordt uitgenodigd, beter tot uitdrukking te brengen. Omdat het CPB, anders dan DNB, de AFM en de minister van Financiën, geen mandaat op het gebied van financiële stabiliteit heeft, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel het CPB niet langer als deelnemer op te nemen.

Tegelijkertijd is toegevoegd dat het CPB de bijeenkomsten van het overleg als externe deskundige bijwoont. Dat doet ook beter recht aan de positie van het CPB als onafhankelijk onderzoeksinstituut.

- Vanwege opgelopen vertraging in de voorbereidingsfase is de citeertitel van de wet gewijzigd naar Wijzigingswet financiële markten 2022-II (voorheen Wijzigingswet financiële markten 2021). Ook zijn enkele wijzigingsopdrachten aan het voorstel toegevoegd die omissies in eerdere wetstrajecten herstellen.

Ongewijzigde onderwerpen in het wetsvoorstel (geen opmerkingen RvS)

- Wijzigingen in de Wet tuchtrechtspraak accountants waarmee de accountantskamer meer flexibiliteit wordt geboden bij het inzetten van leden bij aanhangige tuchtzaken. De accountantskamer heeft hierom verzocht, om voldoende armsgang te hebben en aanvullende deskundigheid aan te trekken.
- Aanpassingen in de Bankwet 1998 die verband houden met de interne benoemingsprocessen bij DNB (procedures voor voordracht/aanbeveling en benoeming van leden van de directie, raad van commissarissen en bankraad van). Voortaan moet DNB een aanbevelingslijst bestaande uit "in beginsel" drie personen overleggen. Dat betekent dat DNB onder omstandigheden en gemotiveerd een aanbevelingslijst van een of twee personen kan overleggen.
- Het verder in lijn brengen van het instrument van de groeps-vvgb met de richtsnoeren van European Supervisory Authorities (ESA's) die zien op de prudentiële toetsing van (voorgenomen) gekwalificeerde deelnemingen in financiële ondernemingen. Hiermee wordt DNB in staat gesteld om in haar toezicht die richtsnoeren beter in acht te nemen.
- Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek die strekt tot het recht op premierestitutie ingeval de verzekeraar zich beroept op het verval van de uitkering bij het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht door de verzekeringnemer. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de belangen van de verzekeringnemer, waaronder die van zzp'ers.
- Herstel van toezicht door de AFM op het bezoldigingsverslag uit het Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek dat bij de implementatie van de gewijzigde richtlijn aandeelhoudersrechten abusievelijk is komen te vervallen.
- Gelijktrekken van de (beperkte) wettelijke aansprakelijkheid van de door DNB benoemde curator op grond van de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet toezicht trustkantoren 2018 met het regime op grond van Wet op het financieel toezicht. DNB heeft er onderhands op gewezen dat taken en werkzaamheden van stille curatoren op grond van de verschillende wetten vergelijkbaar zijn, en dat er geen goede grond is om de beperkte aansprakelijkheid op grond van de Wet op het financieel toezicht niet ook door te trekken naar de drie genoemde wetten.
- Gebruikmaken van de lidstaatoptie in de richtlijn aandeelhoudersrechten om instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en beleggingsinstellingen waarvan aandelen zijn toegelaten tot de handel op een geregelteerde markt, uit te zonderen van de werkingssfeer van een deel van de richtlijn. Uw voorganger heeft het voornemen hiertoe in oktober 2019 aangekondigd in de nadere memorie van antwoord aan de Eerste Kamer bij het implementatiwetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.